

גוברים כפול ב"דרך ארץ" – חיובים כפולים בכביש 6

יותם יעקבסון

כשבת־יבת הדואר שלי המתינה לי הודעת חיוב על נסיעה בכביש 6, הופתעתי מאד. אני יודע שאולי זה נחשב מיושן, לא אקטואלי ואולי אפילו נלעג ובכל זאת, כמי שבשעתו התנגד נחרצות לבניית הכביש, עודני מקונן על סלילתו ולכן גם נמנע מלנסוע בו.

סך האגרה שאותה נדרשתי לשלם לא היה גבוה במיוחד, בסך הכל 18.22 ש"ח, אבל בשל העניין העקרוני החלטתי לברר את העניין. אילו הייתי נוסע בקביעות בכביש 6 סביר להניח שכלל לא הייתי שם לב לחיוב הנוסף. בהתאם להוראות חוק כביש אגרה לא חלה על חברת 'דרך ארץ', המנהלת את כביש 6, החובה לשלוח פירוט של מועדי הנסיעה וקטעי הנסיעה. בחשבונות הסטנדרטיות של כביש 6 כל שמופיע הוא סכום אחד כולל, לתשלום. החפץ לברר על מה חיוב יכול לבקש פירוט נסיעות בדואר (שירות הניתן בתשלום), באינטרנט או להתקשר למוקד הטלפוני של החברה.

כדי לברר כיצד חויבתי על נסיעה שלא ערכתי התקשרתי למוקד חברת 'דרך ארץ'. מוקדנית חביבה ענתה לי. בדיקה קצרה, שנערכה לאחר אימות פרטיי האישיים, העלתה שהנסיעה נערכה ב-30 בינואר לפנות בוקר. הפרופ ביומני העלה שבאותו בוקר נגרר רכבי, שהתקלקל יום קודם לכן במהלך נסיעה בדרום, אל המוסך בתל אביב.

"האם מדובר בקטע שבין מחלף שורק ללטרון?" שאלתי על מנת לוודא והמוקדנית אישרה, כמוכיחה אותי על טעות. כשהסברתי לה את נסיבות הנסיעה הלכה ובדקה בארכיון הצילומים הדיגיטאלי. היא אישרה לי שבצילום המופיע לפניך אכן נראית לוחית הרישוי של רכבי מצולמת כשהיא נמצאת מעל לוחית רישוי אחרת. בהנחה שלא מדובר בשתי מכוניות מקיימות יחסים, יש מקום סביר להניח שרכבי צולם כשהוא נגרר. "התמונה ברורה?" שאלתי. "לחלוטין" ענתה.

לשאלתי, השיבה המוקדנית שבמקביל אלי גם הגרר שהוביל את רכבי חויב עבור הנסיעה. היא הבטיחה שתעביר את המקרה לברור ואמרה שהיא מאמינה שאקבל זיכוי. הודעת הזיכוי עבור הגרירה של רכבי הגיעה כעבור זמן לא רב, אך נלווה אליה הסבר מעניין ומתמיה; נאמר לי מפורשות שלא נעשה כל חיוב כפול עבור הנסיעה בה נגרר רכבי וכי בעקבות הזיכוי שלי הושת התשלום עבור הנסיעה על הגרר. כנגד טענה מתעקשת חברת "דרכים", שבאמצעותה נגרר רכבי, כי נעשה כאן חיוב כפול עבור הנסיעה. בשיחה טלפונית שקיימתי עם מנכ"ל חברת "דרכים", נאמר לי מפורשות שחיוב הגרר שהוביל את רכבי נעשה מיד לאחר ביצוע הגרירה ולא רק מספר שבועות מאוחר יותר, בעקבות הזיכוי שניתן לי, כפי שנטען מדוברות 'דרך ארץ'.

עוד נטען מטעם חברת 'דרך ארץ' שבכל מקרה שבו מצולמות שתי לוחיות רישוי באותה תמונה מועברת התמונה לבדיקה אנושית. לאור המקרה שלי ומקרים נוספים רבים שמצאתי, טענה זו היא על גבול המופרך. הדבר המוזר ביותר היה ההסבר שאותו נתנה חברת 'דרך ארץ' לחיוב שלי. מדוברות החברה נמסר כי חויבתי עבור הנסיעה אך ורק מכיוון שהגרר לא פעל כחוק: "הנסיעות בכביש 6 מתבצעות באמצעות צילום לוחית הזיהוי האחורית של כלי הרכב. בהתאם לכך, כאשר גרר מוביל רכב בכביש 6, חלה עליו האחריות לכסות את לוחית הרישוי האחורית של הנגרר באמצעות שלט "נגרר ע"י...". הכולל את מספר כלי הרכב הגורר, וזאת על מנת למנוע סיטואציה בה לוחית הרישוי של הרכב הנגרר תצולם ובעליו יחויב עבור הנסיעה. במקרים שבהם נהג הגרר לא הסתיר את לוחית הרישוי של הרכב הנגרר כפי שהיה אמור לעשות, חויב הרכב הנגרר עבור הנסיעה. גם במקרים בהם רכבי גרר פרטיים גוררים בכביש 6 רכבי עבודה דוגמת טרקטורים וטרקטורונים, על נהג הגרר חלה האחריות לכסות את לוחית הרישוי של הרכב הנגרר באמצעות שלט "נגרר ע"י".

ההסבר תמוה ביותר במיוחד לאור החוקים הקיימים בנושא. בתקנת תעבורה מס' 90 ב', המתייחסת לנוהלי גרירה, מצוין מפורשות שעל הגרר לתלות על הרכב הנגרר שלט 'נגרר' תוך שמירה על לוחיות זיהוי גלויות ואף מוארות בלילה. הגם שגיביתי את סעיף החוק בהברות מפורשות של דובר אגף התנועה במשטרה, רפ"ק יגאל הבשור, ב'דרך ארץ' נטען שחלה כאן טעות. דוברות 'דרך ארץ' התעקשה כי החוק מתייחס ללוחיות הרישוי של הגרר ולא של הנגרר וכי "המשטרה לא יודעת מה היא אומרת".

בירור שערכתי עם דובר משרד התחבורה, מר אבנר עובדיה, לא הותיר מקום לספק. בתשובה לשאלתי הוא כתב מפורשות: "לוחיות הרישוי של רכב גרור, המחויב ברישוי, חייבות להיות גלויות, ניראות לכל אורך הנסיעה ומוארות בלילה".

גם אם חברת 'דרך ארץ' הייתה צודקת בטיעונה ומוצאת לו גיבויים בחוק, עדיין הייתה צריכה להתעורר התמיהה כיצד קורה שדווקא הלקוח התמים, שרכבו נגרר צריך לשלם עבור עבירה על חוק שמבצע הגרר?

בינתיים מצאתי מקרים רבים נוספים שבהם נעשה חיוב כפול, לגרר כמו לרכבים נגררים. יונתן בן-יצחק, האחראי על התשלומים לכביש 6 בקיבוץ רמת הכובש, סיפר שקיבל מ'דרך ארץ' חיוב עבור טרקטור שהיה בבעלות המשק ונמכר כשהוא מונח על מוביל שנסע בכביש 6. מבירור שערך בן-יצחק גם המוביל חויב עבור הנסיעה. אישה החיה באשדוד, שמסרבת להיחשף (לטענתה מתוך חשש לנקמת 'דרך ארץ' בה) וששמה שמור במערכת, סיפרה לי שבבעלות משפחתה רכב, טרקטורון ועגלת הובלה, שלושתם עם לוחית רישוי. לעדותה, בעקבות כל נסיעה בכביש 6 שבה רתמו את העגלה לרכב והעמיסו עליה את הטרקטורון, חויבה משפחתה חיובים משולשים, הן על הרכב, הן על הטרקטורון והן על המוביל. היא סיפרה שהעניין הוסדר רק משעשתה משפחתה מנוי לכביש 6 ואז נרשמו כל שלוש לוחיות הרישוי תחת אותו מנוי, ככלי רכב אחד.

את דברי האישה מאשדוד גיבה מנכ"ל קבוצת שגריר מערכות בע"מ, האחראית גם על מתן שירותי גרירה. לדבריו "בימים הראשונים של הפעלת כביש 6 אכן היו חיובים כפולים (גם לגורר וגם לנגרר). בשנים

יותם יעקבסון

הרצאות, צילום וכתיבה, הדרכה בארץ
ולאורך נתיבי הסחר הקדומים באסיה

האחרונות, אין לנו חיובים כפולים. למיטב ידיעתנו, בגלל שכל רכבי שגריר מנויים, כביש 6 מנטרל את הנגרר". עם זאת מנכ"ל קבוצת שגריר הוסיף בזהירות ש"רק במקרים חריגים שבהם לקוח שחויב פונה אלינו, אנו מצרפים אישור לכביש 6, שמבטל את החיוב".

כל הזכויות שמורות ©
יותם יעקבסון, יוני 2011